

LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBĖS KONTROLĖ
VALSTYBINIO AUDITO ATASKAITA
LIETUVOS NACIONALINIS OPEROS IR BALETO TEATRAS

2006 m. gegužės 12 d. Nr. FA-1050-9-24
Vilnius

IŽANGA

Valstybinis auditas atliktas Lietuvos Respublikos valstybės kontrolės Finansinio audito 5-ojo departamento direktorės Daivos Bakutienės 2005 m. birželio 6 d. pavedimu Nr. 1050-9. Audita atliko vyresnioji valstybinė auditorė Aiva Kaziliūnienė.

Audituojamas subjektas – Lietuvos nacionalinis operos ir baleto teatras (toliau – Teatras), adresas: A. Vienuolio g. 1, Vilnius; identifikavimo kodas – 190753881.

Teatro steigėja yra Lietuvos Respublikos kultūros ministerija. Audituota 2005 metų finansinė atskaitomybė.

Audituojamu laikotarpiu Teatru vadovavo generalinis direktorius Gintautas Kėvišas; vyriausiąja finansininke dirbo Gintauta Mackevičienė.

Šio finansinio audito tikslas – įvertinti vidaus kontrolę, įskaitant finansų valdymą, valstybės turto valdymo, naudojimo, disponavimo juo teisėtumą, ir pareikšti nepriklausomą nuomonę dėl 2005 metų finansinių ir kitų ataskaitų tikrumo ir teisingumo, įvertinti 2006 metų biudžeto asignavimų planavimo teisėtumą.

Ši audito ataskaita yra sudėtinė išvadų, teikiamų Lietuvos Respublikos Seimui dėl valstybės biudžeto įvykdymo apyskaitos, valstybės biudžeto projekto, valstybės skolos, suteiktų paskolų iš valstybės vardu paskolintų lėšų ir suteiktų valstybės garantijų ataskaitos ir dėl valstybei nuosavybės teise priklausančio turto ataskaitos, dalis.

Audito ataskaita pateikia tik audito metu atliktus ir nustatytus dalykus, o nepriklausoma nuomonė apie finansinę atskaitomybę ir kitas ataskaitas, valstybės lėšų ir turto valdymo, naudojimo, disponavimo jais teisėtumą ir jų naudojimą įstatymų nustatytiems tikslams pareiškiami audito išvadoje.

AUDITO APIMTIS IR METODAI

Audito metu vertinome Išlaidų sąmatų vykdymo 2005-12-31 balanso (forma Nr. 1), Biudžeto išlaidų sąmatos įvykdymo 2005-12-31 ataskaitos (forma Nr. 2), Ilgalaikio materialiojo ir nematerialiojo turto 2005 m. apyskaitos (forma Nr. 3), Atsargų ir trumpalaikio materialiojo turto 2005 m. apyskaitos (forma Nr. 4), Pajamų įmokų į biudžetą ataskaitos (forma Nr. 5), Debitorinio ir kreditorinio įsiskolinimo 2005-12-31 ataskaitos (forma Nr. 6) duomenis.

Lietuvos nacionaliniam operos ir baleto teatrui (asignavimų valdytojui) Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2005 m. sausio 24 d. nutarimu Nr. 64 (2005 m. liepos 15 d. nutarimo Nr. 775 redakcija) Valstybės biudžeto lėšų skirta 21097,0 tūkst. Lt, iš jų:

1.1 „Teatro meno pristatymas žiūrovui“ programos įgyvendinimui skirta 17882,0 tūkst. Lt;

88.1 „Specialiosios spektaklių rodymo“ programos įgyvendinimui skirta 3215,0 tūkst. Lt.

Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2005-11-11 nutarimu Nr. 1220 „Dėl lėšų skyrimo“ iš Lietuvos Respublikos Vyriausybės rezervo skirta 103,5 tūkst. Lt.

Finansinis auditas atliktas pagal Valstybinio audito reikalavimus.

Siekdami gauti pakankamus, tinkamus ir patikimus įrodymus, reikalingus audito tikslams pasiekti, atlikome išankstinį tyrimą, įvertinome 2006 metų valstybės biudžeto asignavimų planavimo teisėtumą, vidaus kontrolę ir jos riziką. Nustatėme reikšmingų rizikos veiksnių galimą poveikį finansinei atskaitomybei, valstybės lėšų ir turto valdymo, naudojimo, disponavimo jais teisėtumui ir naudojimui įstatymų nustatytiems tikslams.

Pagal atliktų kontrolės testų rezultatus audito rizikai sumažinti atlikome savarankiškas ilgalaikio turto audito procedūras ir baigiamųjų apskaitos ciklo elementų analizę. Pakankamiems ir patikimiems įrodymams gauti dalyvavome metinėje ilgalaikio turto inventorizacijoje.

Teatras iki 2005-01-01 apskaitą tvarkė pagal Verslo apskaitos standartus. Nuo 2005-01-01 Teatras įgijo biudžetinės įstaigos statusą ir apskaitą pradėjo tvarkyti pagal Biudžetinių įstaigų buhalterinės apskaitos tvarką, todėl audito metu buvo vertintas tik balanso likučių perkėlimas.

PASTEBĖJIMAI IR IŠVADOS

Pastebėjimai dėl turto apskaitos

Visos spektakliui pagamintos dekoracijos, rūbai ir nupirktos spektaklio pastatymo priemonės pajamuojamos ilgalaikio turto sąskaitoje nesivadovaujant 2001 m. kovo 16 d. Lietuvos Respublikos finansų ministro įsakymu Nr. 70 patvirtintos Biudžetinių įstaigų buhalterinės apskaitos tvarkos (toliau – Tvarkos) 16.1 p. nuostata, kuri nusako, kad ilgalaikio turto sąskaitoje turtas pajamuojamas verte ne mažesne, negu nustatyta Vyriausybės. Mažesnės vertės turtas turi būti apskaitomas trumpalaikio turto sąskaitoje.

Dėl minėtos priežasties mes negalime patvirtinti, kad 2005 m. Išlaidų sąmatų vykdymo balanse ilgalaikio turto (01 sąskaitos aktyvas – 41969 tūkst. Lt), trumpalaikio turto (07 sąskaitos aktyvas – 823,5 tūkst. Lt), ilgalaikio turto fondo (25 sąskaitos pasyvas – 31256,6 tūkst. Lt) ir trumpalaikio turto fondo (27 sąskaitos pasyvas – 823,5 tūkst. Lt) likutis yra teisingas.

Šios klaidos atsiradimą lėmė tai, kad buhalterijos darbuotojai turta apskaitė nesivadovaudami Vyriausybės nustatyta ilgalaikio turto verte, apskaitos principais ir taisyklėmis, nustatytomis Biudžetinių įstaigų buhalterinės apskaitos tvarkoje.

Pastebėjimai dėl faktinių išlaidų

Apskaitos registre Didžiojoje knygoje faktinių išlaidų suma (200 sąskaitos debetas – 22764,3 tūkst. Lt) neatitinka faktinių išlaidų, nurodytų Biudžeto išlaidų sąmatos įvykdymo 2005-12-31 ataskaitoje (forma Nr. 2 – 22199,4 tūkst. Lt). Pagal atskirus išlaidų straipsnius apskaitos registro duomenys taip pat neatitinka nurodytųjų ataskaitoje (pvz.: darbo užmokesčio išlaidos registre – 9757,1 tūkst. Lt, ataskaitoje – 9756,9 tūkst. Lt; šildymo išlaidos registre – 391,1 tūkst. Lt, ataskaitoje – 354,1 tūkst. Lt).

Šiuo atveju apskaitoje ir atskaitomybėje pateikti skirtingi faktinių išlaidų duomenys, tad mes negalime nustatyti, kurie yra teisingi. Todėl negalime patvirtinti, kad Biudžeto išlaidų sąmatos įvykdymo 2005-12-31 ataskaitoje (forma Nr. 2) nurodytos faktinės išlaidos yra teisingos. Šios klaidos atsiradimą lėmė tai, kad audituojamu laikotarpiu įstaiga, pereidama nuo verslo įmonių apskaitos tvarkymo prie biudžetinės apskaitos, darė koreguojamuosius įrašus.

Vadovaujantis Biudžetinių įstaigų buhalterinės apskaitos organizavimo taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos finansų ministro 2005m. gegužės 25 d. įsakymu Nr. 1K-170, 4p. už biudžetinės įstaigos buhalterinės apskaitos organizavimą atsako biudžetinės įstaigos vadovas, o vadovaujantis taisyklių 20 p. vyriausiasis buhalteris atsako už visų tinkamai įformintų ir apskaitos dokumentais pagrįstų ūkinių įvykių ir ūkinių operacijų įtraukimą į apskaitą, buhalterinių įrašų atitiktį ūkinių įvykių ar ūkinių operacijų turiniui, apskaitos informacijos patikimumą, ūkinių operacijų teisėtumo, lėšų naudojimo teisės aktų nustatyta tvarka bei tinkamo apskaitos dokumentų įforminimo kontrolę, biudžetinės įstaigos finansinės atskaitomybės sudarymą pagal sąskaitų duomenis.

Pastebėjimai dėl turto nurašymo teisėtumo

Spektaklio pastatymo priemonės iš Ilgalaikio turto sąskaitos nurašomos vadovaujantis Teatro direktoriaus įsakymu dėl spektaklio išbraukimo iš einamojo repertuaro, sudarant medžiagų nurašymo aktą. Sunaudotos gamyboje medžiagos ir trumpalaikis turtas nurašomi pagal kiekvieno padalinio pateiktą nurašytų medžiagų sąrašą. Įstaiga taip nurašydama ilgalaikį ir trumpalaikį turta nesivadovavo Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo pakeitimo įstatymo (2002 m. gegužės 23 d. Nr. IX-900) ir Lietuvos

Respublikos Vyriausybės 2001 m. spalio 19 d. nutarimo Nr. 1250 „Dėl pripažinto nereikalingu arba netinkamu (negalimu) naudoti valstybės ir savivaldybių turto nurašymo, išardymo ir likvidavimo tvarkos patvirtinimo“ nuostatomis.

Esant tokiai turto nurašymo tvarkai, kai nesivadovaujama minėtu Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu, yra rizika, kad nurašytas turtas toliau naudojamas teatro veikloje, neįtraukiant jo į apskaitą, arba parduodamas, neapskaitant gaunamų pajamų.

Pastebėjimai dėl skolinių įsipareigojimų

Teatras 2005 metais su UAB „SAMPO banko lizingas“ sudarė nuomos sutartis dėl 448,2 tūkst. Lt. Buvo pažeista Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymo (2003-12-23 Nr. IX-1946) 10 str. 3 d. nuostata, kad biudžeto asignavimų valdytojai ir jiems pavaldžios biudžetinės įstaigos savo vardu negali skolintis lėšų, prisiimti jokių skolinių įsipareigojimų.

PAŽANGA ŠALINANT NUSTATYTUS TRŪKUMUS IR REKOMENDACIJAS

Teatras dėl audito metu nustatytų neatitikimų (nuostatų neatitikimo, sveikatos priežiūros paslaugų, kurios nesusijusios su įstaigos veikla, teikimo, atsiskaitymo su atskaitingais asmenimis, faktinių išlaidų nurašymo, medžiagų, žemės apskaitos, sąskaitų plano) buvo informuotas 2005-11-15 raštu Nr. S-(1050-1.11)-2000 „Dėl finansinio audito“.

Dėl kitų pastebėjimų – turto, pajamų ir nuompinigių apskaitos, ne laiku atliko sąmatos patvirtinimo ir kontrolės priemonių atskirose srityse neveiksmingumo – Teatras buvo informuotas 2006-04-21 raštu Nr. S-(1050-1.11)-579 „Dėl audito metu nustatytų pastebėjimų“.

Mes pažymime Teatro pažangą tvarkant apskaitą pasikeitus įstaigos statusui, vykdant audito metu pateiktas rekomendacijas ir šalinant nustatytus trūkumus. Kultūros ministro 2005-04-29 įsakymu Nr. ĮV-19 papildyti Lietuvos nacionalinio operos ir baleto teatro nuostatai. Teatro generalinio direktoriaus 2005-12-06 įsakymu Nr. 402-k „Dėl etatų panaikinimo“ panaikinti medicinos kabineto darbuotojų etatai. Teatro apskaitoje apskaitytas pagal Valstybinės žemės panaudos 2005-03-24 sutartį Nr. K01/2005-3/8 priklausantis 133,71 tūkst. Lt vertės žemės sklypas.

Norime atkreipti vadovybės dėmesį į kontrolės priežiūros procedūrų, kurios turėjo garantuoti, kad faktinės išlaidos ir turtas būtų apskaityti pagal apskaitos taisykles, turtas nurašomas pagal teisės aktus, neveiksmingumą. Siekdama išvengti nustatytų klaidų ateityje, **vadovybė turi imtis priemonių** sustiprinant kontrolės priežiūros procedūrų veikimą: užtikrinti, kad apskaitos darbuotojai turtą (spektaklių pastatymo priemones) ir faktines išlaidas apskaitytų pagal apskaitos principus ir taisykles bei teisės aktus, kad netinkama turto apskaitos praktika būtų nustatyta ir pašalinta, kad atliekamos darbo užduotys būtų tikrinamos.

Atkreipiame vadovybės dėmesį, kad biudžetinės įstaigos savo vardu negali skolintis lėšų, prisiimti jokių skolinių įsipareigojimų.

Teatro **vadovybė turi nustatyti** turto nurašymo tvarką atsižvelgdama į teisės aktų reikalavimus, kad būtų sumažinta rizika, kad nurašytas turtas toliau bus naudojamas teatro veikloje, neįtraukiant jo į apskaitą, arba parduodamas, neapskaitant gaunamų pajamų.

Apie rekomendacijų įvykdymą iki 2006 m. liepos 1 d. prašome informuoti Valstybės kontrolės Finansinio audito 5-ąjį departamentą, adresu: Pamėnkalnio g. 27, 01113 Vilnius.

Finansinio audito 5-ojo departamento direktorė

Daiva Bakutienė

Vyresnioji valstybinė auditorė

Aiva Kaziliūnienė